

Pace nieuwsbrief

Stichting Papua Erfgoed - Nieuwsbrief 29 - december 2019

Corresp. adres: Witte Rozenstraat 45 D, 2311 XT Leiden

Rabobank IBAN nr. NL94 RABO 0122 1181 62

www.papuaerfgoed.org – info@papuaerfgoed.org - t.: 06 24481802

Donaties

Uw bijdrage kunt u overmaken op Rabobank IBAN nr. NL94 RABO 0122 1181 62 t.n.v. St. Papua Erfgoed, Leiden o.v.v. • 'gift' of 'donatie'

Comité van Aanbeveling

Dr. Anna-Karina Hermkens
Postdoctoral research fellow
Australian National University

Prof.dr. Suzan Legêne
Hoogleraar politieke geschiedenis,
Vrije Universiteit Amsterdam,
Voorzitter werkgroep cultuur,
Nationale UNESCO Commissie en
oud-hoofd museale zaken,
Tropenmuseum Amsterdam

Prof.dr. Pamela Pattynama
Bijzonder hoogleraar Indische
literatuur en cultuur, Universiteit
van Amsterdam

Drs. Vien Sawor,
vm. hoofdredacteur West Papua
Courier,
bid manager

Dr. Jaap Timmer
Senior lecturer Anthropology
Macquarie University, Sydney

Drs. Dirk Vlasblom journalist NRC
Handelsblad, antropoloog en
historicus m.b.t. Papua

Dhr. Joop van Zijl radio- en
televisiejournalist, o.a.
Redactie NOS

Dhr. Aad van den Heuvel
Televisieprogrammamaker

Pace Nieuws

Een verse nieuwsbrief met al weer de nodige activiteiten. De laatste maanden overschaduw door de gebeurtenissen in Papua, waar demonstraties tegen racisme met harde hand en een overvloed aan agenten en militairen de kop in worden gedrukt. In deze editie nieuws over het beleidsplan dat voor de komende jaren ons kompas zal zijn, voor de aanwezigheid op bijeenkomsten en de financiën. En we stellen een van de artefacten uit de collectie nader aan u voor. We sluiten af met bestuurssamenstelling, schenkingen en de boeken over Papua die over de afgelopen periode zijn verschenen.

Beleidsplan

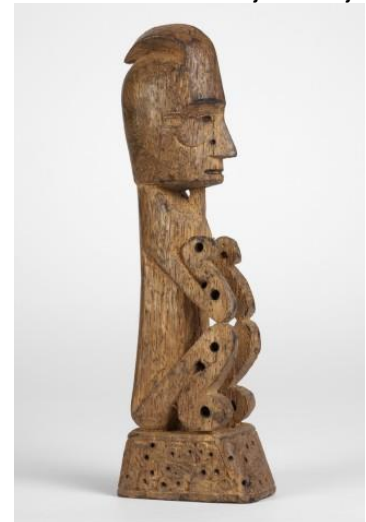
Nieuw beleidsplan

De vorige beleidsplannen van Stichting Papua Erfgoed en Stichting Collectie PACE liepen in 2018 af en gezien de nauwe samenwerking werd besloten om er een nieuw gezamenlijk beleidsplan 2019-2022 van te maken. Hoofdpunt van het plan is doelstelling 2 van de stichtingen: *“een bijdrage leveren aan de repatriëring van het Papua cultureel erfgoed naar de regio.”* Dat dit een grote uitdaging zal zijn lazen we terug in de PACE nieuwsbrief van november 2003, waar uit een inventarisatie was gebleken dat de museum infrastructuur in Papua nog veel

te wensen overlaat. Om die reden zullen we de komende jaren hier opnieuw onderzoek naar doen om te zien dat de voorwaarden voor een geheel of gedeeltelijke terugkeer van de voorwerpen op verantwoorde wijze kan plaatsvinden. Zolang dit niet het geval is, is de ontsluiting van de collecties via de website van grote betekenis. De website moet daarom eerst technisch in orde gemaakt worden zodat met up-to-date software de website zal kunnen draaien. Hieraan wordt momenteel hard gewerkt en we hopen u hierover komend jaar meer te kunnen berichten.

Een ander onderwerp is dat tot nu toe met verschillende logo's is gewerkt. Dat kan natuurlijk verwarrend overkomen. We gaan proberen met een nieuw logo naar buiten te treden, zodat we herkenbaar zullen zijn en blijven.

Een ander belangrijk onderwerp is de collectie of liever collecties. De meest bekende is de collectie artefacten, voorwerpen die kenmerkend zijn voor een van de vele culturen van Papua. Deze zijn verspreid over het Rijksdepot in Amersfoort, het werkdepot dat nu aan de Industriekade te Hillegom is gevestigd en bij de mensen thuis. Want veel voorwerpen die op de website te zien zijn, zijn nog niet overgedragen aan onze stichting. Wellucht worden deze ook niet overgedragen, bijvoorbeeld omdat (de familie van) de eigenaren het bezit ervan nog op prijs stellen. Belangrijke taken hierin zijn de beschrijving van voorwerpen die nog niet geïventariseerd zijn en het overbrengen van al geïventariseerde voorwerpen naar het depot in Amersfoort. De collectie Beeld bestaat uit foto's en dia's, en uit bewegend beeld zoals 8mm, 16mm films en videobanden. Deze zullen zoveel mogelijk gedigitaliseerd worden. Dat geldt ook voor de collectie Geluid bestaande uit banden van verschillende soort en cassettes. Dan is er nog de collectie Boeken welke ondergebracht is bij de Universiteitsbibliotheek Utrecht. Hiervan is een gedeelte al gedigitaliseerd en op Delpher te raadplegen. En tot slot de Collectie Archieven. Voor het eerst wordt een deel hiervan nu gedigitaliseerd. Kortom het digitaal vastleggen van alle collecties en het onderbrengen van de originelen zullen in de beleidsplanperiode onze volle aandacht hebben. Het beleidsplan is na te lezen op: Stichtingcollectiepace.org

Stands

De stand op Veteranendag

Op 9-11 april waren we present op de reünie van de Vereniging Ned. Nieuw-Guinea Militairen in de Luitenant-Kolonel Tonnet Kazerne in 't Harde. Ook op de Papua Solidariteitsdag. En natuurlijk waren we ook op de Nationale Veteranendag waar velen onze stand even aan deden. Op beide dagen werden de nodige materialen en boeken verkocht ten bate van het werk. Bovendien kon voorlichting over het werk van de stichtingen worden gegeven. De ontmoetingen bij de stand worden telkens weer als bijzonder waardevol ervaren.

Bijzonder legaat

Dit jaar zijn wij verblijd met een groot legaat. Mevrouw Meijer liet de stichting Papua Erfgoed een fraai bedrag na voor haar werk. Mevrouw Mieke Meijer was in haar Nieuw Guinea tijd werkzaam in de moeder en kindzorg in het Arfak gebied achter Manokwari en heeft daarom een bijzondere band met Papua opgebouwd. Om deze reden heeft zij onze stichting met dit mooie legaat bedacht. Onze stichting is mevrouw Meijer bijzonder dankbaar voor deze steun. We hopen dat meer mensen haar voorbeeld zullen volgen om het vele werk dat ons te wachten staat te ondersteunen.

Uw steun waard

December is van oudsher de maand waarin giften naar goede doelen worden overgemaakt. Ook wij zijn van uw steun afhankelijk om ons werk te kunnen voortzetten. En zoals u gelezen hebt, zitten we boordevol plannen om de collecties te verzorgen en de repatriëring te onderzoeken. We bevelen een gift aan stichting Papua Erfgoed daarom van harte

bij u aan. Het is goed te weten dat de stichting een culturele ANBI status heeft. Uw aftrek voor de inkomstenbelasting wordt daarom met 25% verhoogd. De fiscus betaald dus extra mee aan uw gift. Wel moet u giften aan een culturele ANBI apart in uw aangifte vermelden.

Artefacten belicht

Dit keer zetten we de 'kabila' in het zonnetje. Deze kabila's zijn kleinere of grotere dozen gevlochten van pandanusbladeren of *gaba-gaba* of orchideeënstengels. In deze grote dozen die soms de maat van kleine koffers hebben worden kleding en waardevolle zaken bewaard. Opvallend is vaak dat ze op natuurlijke wijze gekleurd zijn en in patronen gevlochten en gekleurd. Het zijn ware kunststukken. Ook bevatten ze vaak een draagband van bastvezelkoord om bezittingen en ook koopwaar mee te nemen onderweg.

Ze zijn met name bekend uit het gebied van de Vogelkop/Geelvinkbaai. Ook in het naburige gebied van de Noord Molukken zijn exemplaren bekend.

In de collectie zijn meerdere exemplaren beschreven, zowel kleine als ook enkele grotere exemplaren.

Schenkingen

Periode tot november 2019

Artefacten Nieuw-Guinea

- Mw. S. de Keizer-Heemsbergen – diverse artefacten

Boeken

- Mw. S. de Keizer-Heemsbergen – boeken

Bestuur en adviseurs

In de afgelopen twee jaar is er het een en ander in het bestuur gewijzigd.

Harry Kamma

Voorzitter Jan van Baal en secretaris Harry Kamma, die jarenlang stichting Collectie PACE bestuurden, gaven het stokje over. Het is hier de plaats om hen beiden nog eens publiekelijk te bedanken voor de tijd en energie die ze aan het werk hebben gegeven.

We hebben u al gewezen op de personele unie van de besturen van stichting Collectie PACE en stichting Papua Erfgoed. Het is goed u de bestuursleden en adviseurs van beide stichtingen een keer te noemen.

Feije Duim (voorzitter)
Huub Lems (secretaris)
Peter Waal (penningmeester)
Piet Bots
Koen de Jager
Rogier Smeele
Fred Gales
Fransje Sollewijn Gelpke (adv.)
Carmen Halfhide (adv.)

Feije Duim – antropoloog (voorzitter)

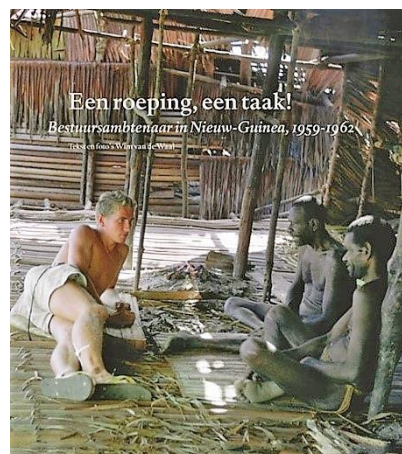
Recente publicaties over Papua

van der Steeg, Henk (red.) 2018
Vreemden worden vrienden. Hoe de Papoea's en wij met elkaar verbonden zijn.

ISBN 978-90-815967-7-0

Uitg.: Olst, Werkgroep Papua Solidariteit. 129 pag.
De medewerkers aan deze bundel verhalen vragen aandacht voor het volk van Papua. Ze vertellen hoe de vriendschap is begonnen en wat die heeft betekend. Hoe we elkaar over en weer beter leerden kennen; hun cultuur, hun liederen en daarachter hun verlangen en hun hoop. En natuurlijk gaat het er over het nu met hen gaat, hoe het bijvoorbeeld met het onderwijs gaat, of ze vrij zijn zich te ontwikkelen en hoe het met de mensenrechten staat. Ja, hoe is het eigenlijk met de Papoea's ?

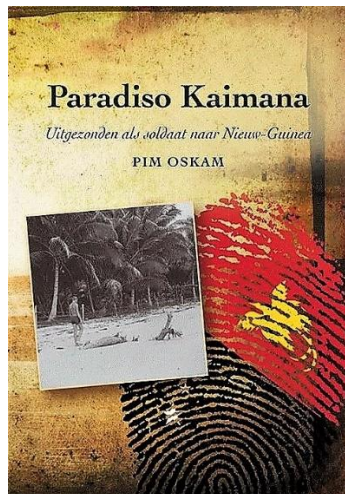
van de Waal, Wim 2018

Een roeping, een taak! Bestuursambtenaar in Nieuw-Guinea, 1959-1962 € 35,00

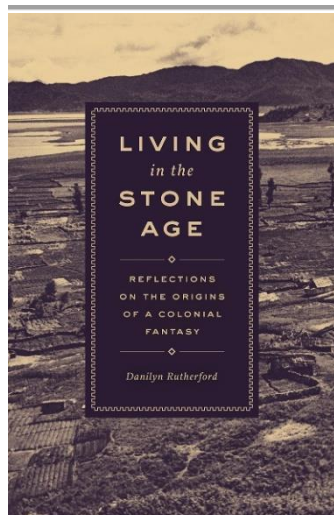
ISBN: 978-90-5997-265-0

Uitg.: Leiden, Primavera Pers. 244 pag.
Net 21 geworden wordt Wim van de Waal aangesteld als districtshoofd van een exploratieressort aan de Casuarinenkust. Met een ontwapenende combinatie van Hollandse nuchterheid en een romantische zucht naar avontuur stort het jeugdige districtshoofd zich op zijn taak. Als Michael Rockefeller, de zoon van de Amerikaanse zakenman en politicus Nelson Rockefeller, spoorloos

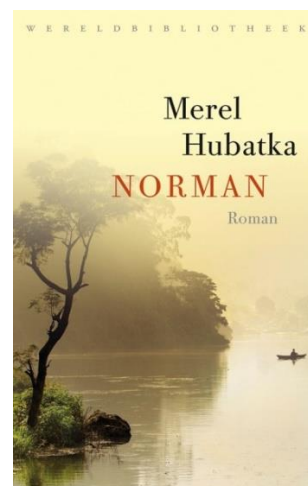
verdwijnt in het gebied waarvoor Van de Waal verantwoordelijk is, laat deze zich van zijn beste kant zien. Dit boek bevat niet alleen het boeiende verhaal van Van de Waals ervaringen, waaronder het omstreden onderzoek naar de verdwijning van Michael Rockefeller, maar ook een selectie uit de vele indrukwekkende foto's die hij destijds genomen. Van de Waals persoonlijke getuigenis in woord en beeld maakt dit boek tot een uniek document.

Oskam, Pim (2018)
Paradiso Kaimana. *Uitgezonden als soldaat naar Nieuw-Guinea* € 17,50
 ISBN: 978-94-6365-061-8
 Leeuwarden, Uitgeverij Elikser. 170 pag.
 Jong en slecht voorbereid naar Nieuw-Guinea. In het voorjaar van 1962 werden halsoverkop duizenden militairen naar Nieuw-Guinea gestuurd. Voor het overgrote gedeelte dienstplichtigen. Het conflict tussen de Indonesische regering en Nederland sleepte al vanaf de onafhankelijkheid in 1949. Nu dreigde een regelrechte oorlog. De voorbereiding op de missie bestond uit het uitdelen van een boekje met wat weetjes over Nieuw-Guinea en een uitgebreide uitleg van het regeringsstandpunt. Pim Oskam, net vier maanden in dienst, was een van die militairen. Negentien jaar en net van de H.B.S. Aan de hand van de bewaard gebleven correspondentie met zijn ouders reconstrueerde hij dit opmerkelijke halfjaar uit zijn jeugd.

Rutherford, Danilyn 2018
Living in the Stone Age. *Reflections on the origins of a colonial fantasy*
 ISBN: 9780226570242
 Chicago (U.S.) The University of Chicago Press. 192 p.
 Living in the Stone Age is following the adventures of officials sent to the New Guinea highlands in the 1930s to establish a foothold for Dutch colonialism. These officials became deeply dependent on the good graces of their would-be Papuan subjects, who were their hosts, guides, and, in some cases, friends. Danilyn Rutherford shows how, to preserve their sense of racial superiority, these officials imagined that they were traveling in the Stone Age—a parallel reality where their own impotence was a reasonable response to otherworldly conditions rather than a sign of ignorance or weakness. This book is a call to write the history of colonialism differently. It will change the way readers think about cultural contact, colonial fantasies of domination, and the role of anthropology. Purchase online at <https://press.uchicago.edu/ucp/books/book/chicago/L/bo28470985.html>

Hubatka, Merel 2019
Norman
 ISBN 9789028427839
 Amsterdam, Wereldbibliotheek, 304 pag.
 De amper twintigjarige Norman Taborsky reist naar Nederlands Nieuw-Guinea om er bestuursambtenaar te worden. Norman krijgt een buitenpost in Akimoega toegewezen. Daar moet hij de Papoea's overhalen hun boomhutten te verlaten en zich in de moerassige laaglanden te vestigen – een moeizaam proces. Af en toe verneemt hij wat nieuws uit zijn oude wereld maar hij is vooral bezig met het lot van de Papoea's. Ook als er Nederlandse marineschepen arriveren en Indonesische parachutisten het oerwoud infiltreren. Terwijl er een oorlog dreigt tussen Indonesië en Nederland breekt er in de jungle malaria uit, leeft een oude stammenstrijd op, begeeft zijn radio het, probeert de vrouw van zijn baas hem te verleiden, krijgt hij een machinegeweer cadeau en verliest hij alles wat hem lief is.

Wanneer u voortaan de Nieuwsbrief liever per email wilt ontvangen, laat het ons weten: Email van de redactie is: huublems81@gmail.com